

PROJEKT ŚWIATOWID

Aktualne nastroje. Przedwiośnie

Józef Chełmoński, Przed karczmą, 1877

pozytywne **41%**

negatywne **41%**

ZMĘCZENIE „ZIMĄ” – DOTYCHCZASOWYMI TRUDNOŚCIAMI:

opanowanie inflacji
przesilenie polityczne
stabilizacji umożliwiającej zaplanowanie
przyszłości.

pozytywne **34%**

negatywne **59%**

OCZEKIWANIE NA „WIOSNĘ” – ODRODZENIE JAKO NAGRODA ZA TRUDY:

inflacji
niestabilności ekonomicznej
dostępem do służby zdrowia
postępującą polaryzacją
tematami zastępczymi

**Wojna przestała spontanicznie pojawiać się w
opowieści o aktualnej rzeczywistości.**

„Niczego dobrego się nie spodziewam już. Ale tak naprawdę nie narzekam. Jak się chce, to w Polsce się żyje fajnie. W życiu najważniejsza jest miłość i zdrowie”. [PiS]

„Siła nabywczą pieniądza słabnie. Nie ma poczucia bezpieczeństwa finansowego. Służba zdrowia leży, podejście do kobiet fatalne. Martwię się o przyszłość dzieci – wykształcić i zachęcać do wyjazdu za granicę, co jest przygnębiające”. [Lewica]

„Żyje się kiepsko. Brak poczucia bezpieczeństwa. Niestabilność. Nie wiadomo co się dalej wydarzy. Wszelkie decyzje mają na celu utrudnić nam życie, żebyśmy tracili coraz więcej pieniędzy”. [Hołownia/PSL]

„Narastająca polaryzacja w społeczeństwie. Nie ma możliwości, że będzie jakaś poprawa. Nie ma szansy na porozumienie. Nawalanka społeczna się nasila. Przez ostatnie kilka lat Polska staje się coraz bardziej plemienna, coś jest białe albo czarne, trzeba się opowiedzieć albo za jednym, albo za drugim. Jest to bardzo męczące. Programy publicystyczne są przewidywalne, wiadomo co kto powie”. [KO]

inflacja

rządowe tarcze antykryzysowe

media nakręczające panikę
[Polska2050/PSL]

wojna [wszyscy]

rząd i słaba opozycja
[KO, Lewica]

Unia Europejska [PiS]

dodruk pieniądza i
rozdawnictwo [wszyscy]

**Za
inflację
odpowiadają**

kto nas uratuje?

KO

**tylko
Trzaskowski!**

PiS

**Morawiecki
jest mistrzem!**

Polska2050/PSL/Lewica

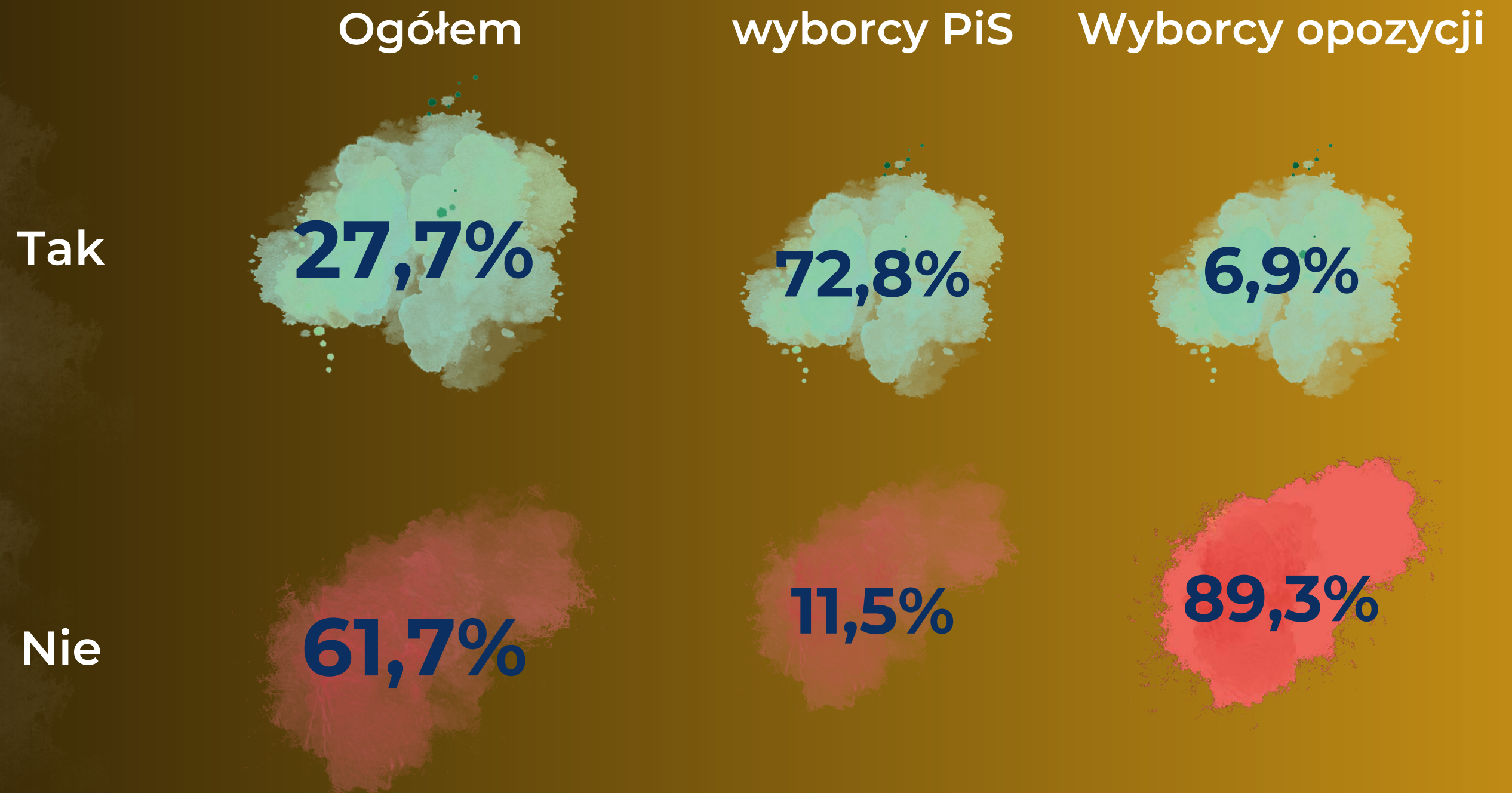
potrzeba kogoś nowego

W tym elemencie wyraźnie zarysowała się mocno
wyrażona potrzeba zmiany pokoleniowej, gdzie
Balcerowicz, Tusk, Kaczyński są politykami przeszłości.

Kto poradziłby sobie z inflacją?

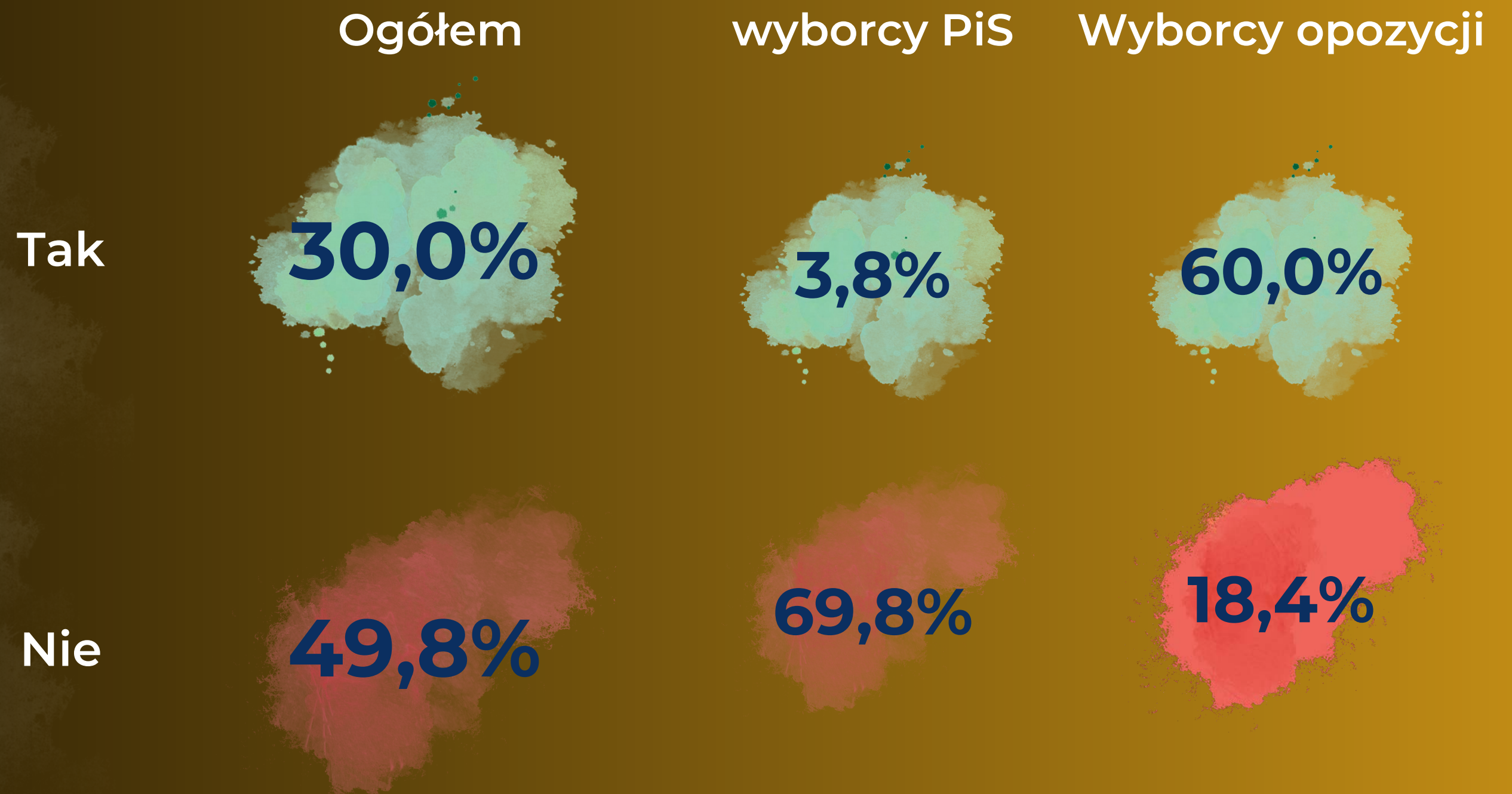
Mateusz Morawiecki

Kto poradziłby sobie z inflacją?

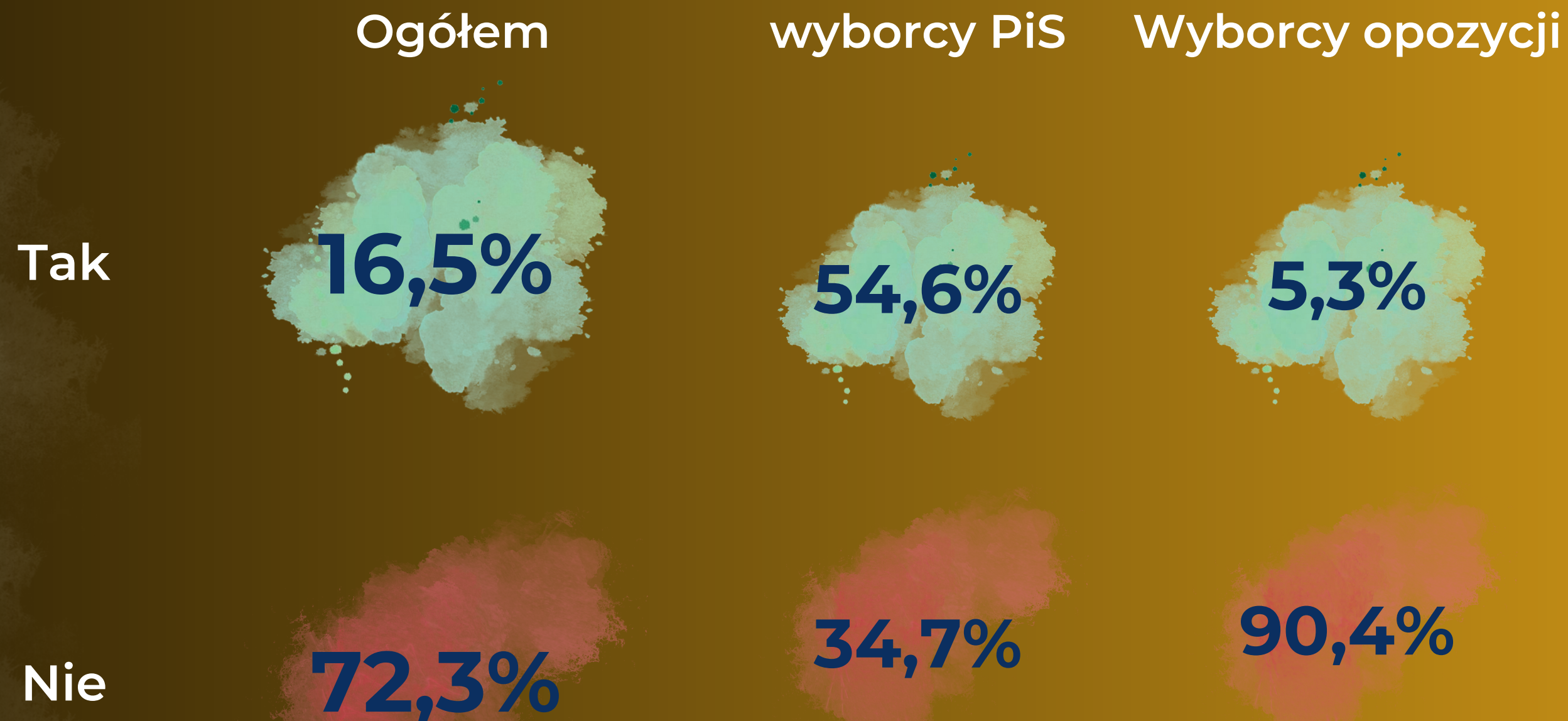
Leszek Balcerowicz

Kto poradziłby sobie z inflacją?

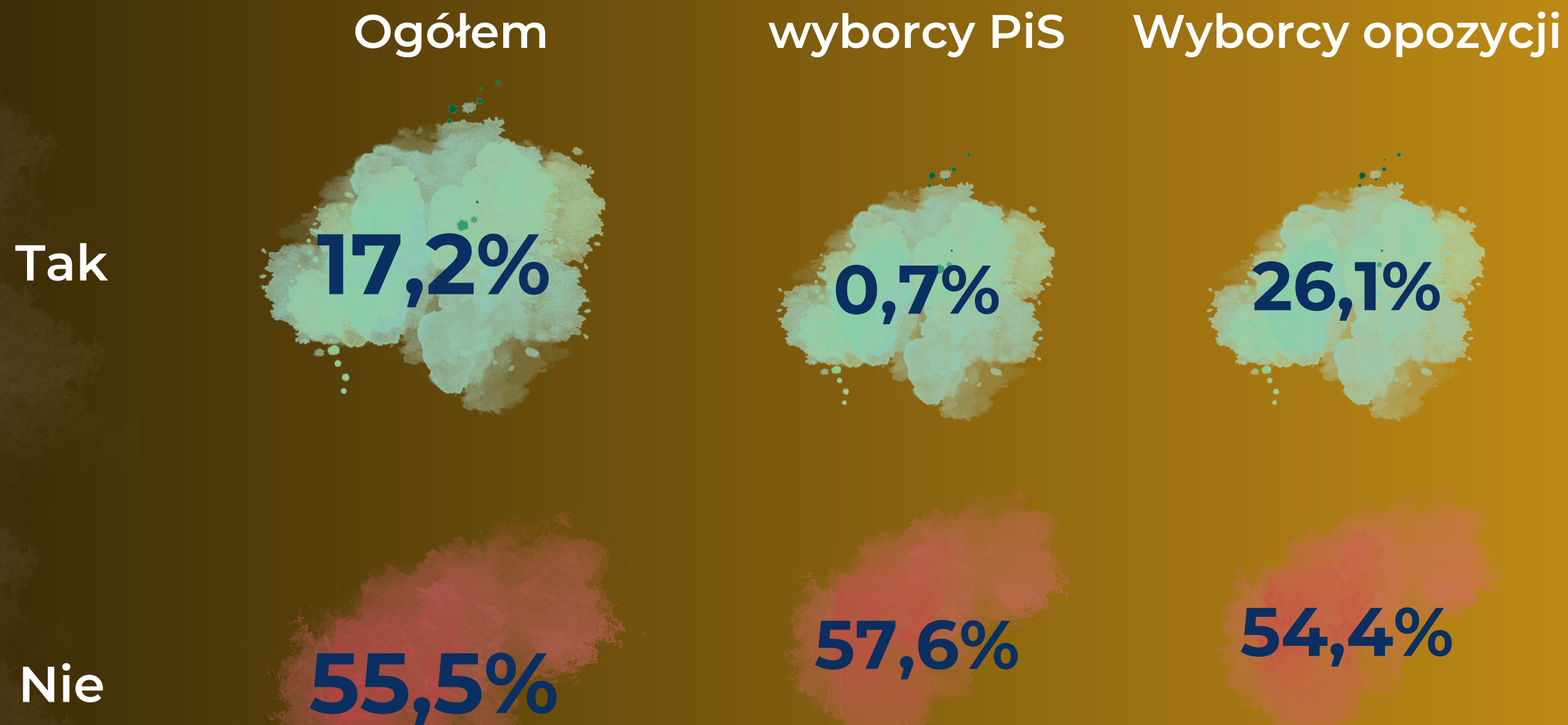
Adam Glapiński

Kto poradziłby sobie z inflacją?

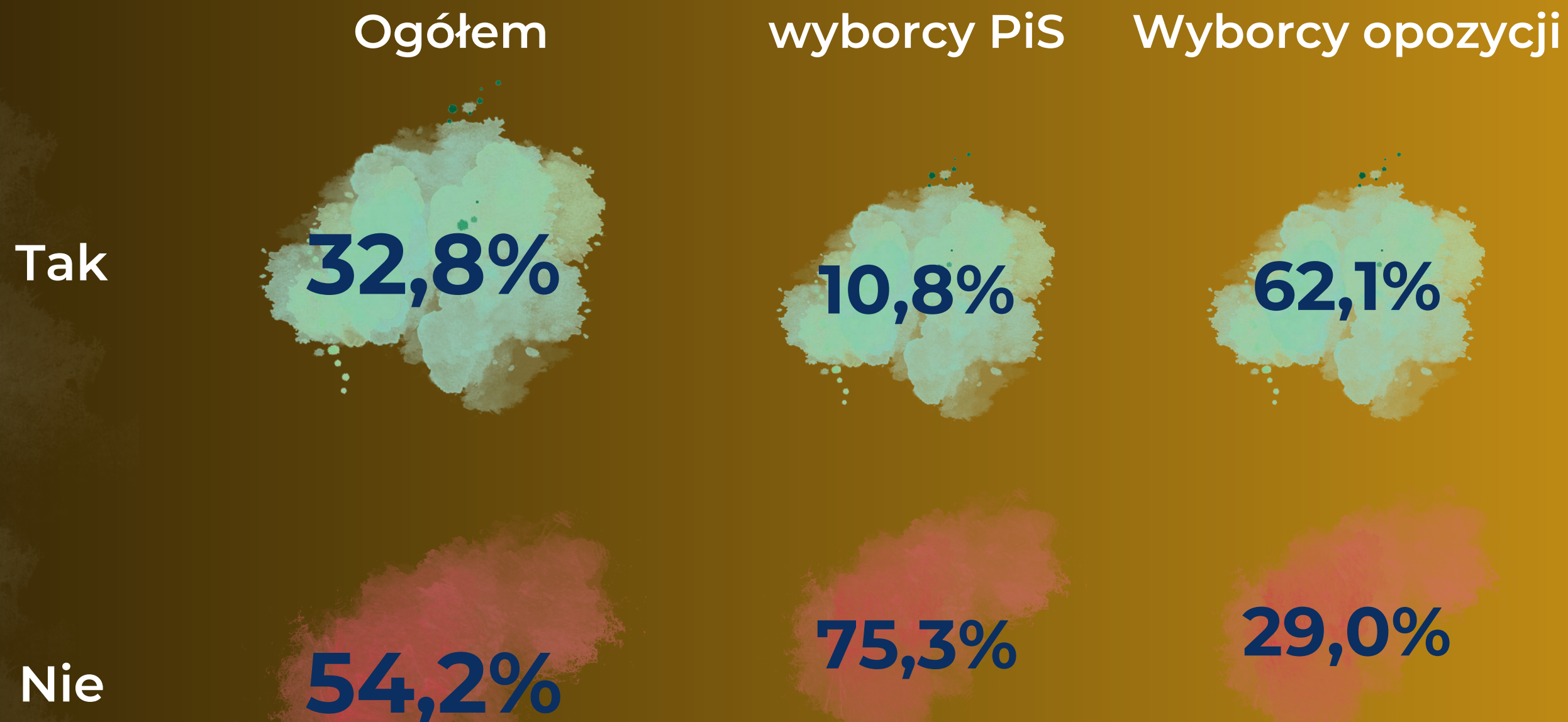
Adrian Zandberg

Kto poradziłby sobie z inflacją?

Donald Tusk

Bieda, panie! Bieda idzie

**Respondenci nie czują się zagrożeni
biedą, a ich obawy dotyczą innych –
ludzi starszych, rodziny
wielodzietne(!).**

*„Ubożenie postępuje, ale tego na co
dzień nie widzimy, bo to nie nasze
środowiska”. [Lewica]*

**Dostrzeganie różnicy „kiedyś” i
„teraz”.**

*„Programy społeczne dały biednym
oddech, ale sytuacja znowu wraca do
punktu wyjścia”. [PL2050]*

*„Za Tuska, ludzie na zeszyt kupowali”.
[PiS]*

**Rezonują wyobrażenia
zapożyczone z przekazów
medialnych.**

**Nie pojawiły się głosy o
zakonczeniu transferów
socjalnych (500+).**

**Muszę wybierać czy zapłace czynsz i
wszystkie rachunki, czy kupię jedzenie**

Zdecydowanie tak

5,5%

Raczej tak

5,1%

Raczej nie

33,3%

Zdecydowanie nie

56,0%

Zwyczaje konsumenckie – ciuchy z Vinted

**Świadoma rezygnacja z
produktów premium i
przyjemności: perfumy,
droższe marki ubrań,
restauracje.**

**Zwrot w kierunku rynku
„second hand”
Strategia kupowania
mniejszych ilości, bez
rezygnacji z różnorodności
produktów**

„Mniej się odkłada” [PiS]

*„Zwracam uwagę na ceny, kiedyś
tak nie było” [KO]*

*„Prawie zabrakło pieniędzy na
wakacjach” [PL2050]*

*„Zrezygnujemy z 2-tygodniowego
wyjazdu wakacyjnego, żeby
odbudować oszczędności”
[Lewica]*

Praca i zarobki

Respondenci odnotowują podwyżki, ale uważają je za niewystarczające.

Narasta poczucie, że zjawisko „ryнку pracownika” zanika, nawet w branżach dotychczas odpornych np. IT.

Dodatkowe prace / zlecenia jako forma wzmocnienia budżetu domowego.

Pojawiły się opinie krytyczne wobec opłacalności formuły samozatrudnienia oraz pozytywne dla związków zawodowych w dużych firmach jako skutecznego narzędzia do realizacji postulatów płacowych.

Praca i płace

■ Zgadzam się ■ Nie zgadzam się ■ Trudno powiedzieć

Moje wynagrodzenie wzrosło w
ostatnich 3 miesiącach

Moje obecne wynagrodzenie
jest dla mnie satysfakcjonujące

W Polsce na rynku pracy to
pracownik ma silniejszą pozycję
i może swobodnie wybierać
między ofertami pracy

Zgadzam się **Nie zgadzam się** **Trudno powiedzieć**

Obawiam się utraty mojej obecnej pracy

13,4%

82,5%

Poza podstawowymi dochodami z miejsca pracy lub np. emerytury szukam możliwości dodatkowej pracy jako formy wzmocnienia budżetu domowego

34.3%

61,4%

Związki zawodowe w firmach potrafią wywalczyć większe podwyżki wynagrodzeń

Zgadzam się

45,9%

Nie zgadzam się

33,4%

Trudno powiedzieć

20,8%

Chętnie zapisałbym się do związku zawodowego

Zgadzam się

14,6%

Nie zgadzam się

78,7%

Trudno powiedzieć

6,7%

**Niech na całym
świecie wojna,
byle polska wieś
zaciszna, byle
polska wieś
spokojna**

Potwierdza się, że temat wojny na Ukrainie schodzi na drugi lub nawet trzeci plan.

“Przestałem się stresować, przyzwyczailem się”. Lewica

Świadomość wagi działań wojennych na Ukrainie.
„W tym roku skończy się wojna, a jak się nie skończy, to my będziemy musieli walczyć”. KO

„Boję się, że TO może dojść do nas. Każdy normalny boi się wojny. Nie poradzimy sobie wtedy”. PiS

Widoczna i akceptowana, mimo wątpliwości obecność uchodźców z Ukrainy w Polsce

„Lepiej, żeby to byli Ukraińcy niż uchodźcy z Syrii”. PL2050

„Mam mieszane uczucia, a jak zajmą nasze miejsca pracy?” KO

Wątpliwości dotyczą rywalizacji Ukraiców i Polaków na rynku pracy.

tematy indukowane

Stosunek do Niemców i Niemiec

Stosunek do ojczyzny – dużej i małej

Jesienne wybory parlamentarne

Józef Chełmoński, Bociany, 1900

A misty landscape with a church silhouette on a hill, evergreen trees in the foreground, and birds flying in the sky.

Niemcy

II Wojna Światowa

Dobrobyt, stabilne życie

Sąsiad

Pracowitość, dobra jakość

Porządek, ale czasem aż za bardzo

reparacje

Józef Chełmoński, Kosynier, 1906

Wyraźny podział między grupami opozycyjnymi a pisowskimi.

Wyborcy PiS stanowczo oczekują od Niemców zadośćuczynienia.

Wyborcy opozycji starają się wskazywać, że to już za późno na takie rozliczenia; że nie ma szans tych pieniędzy odzyskać; że korzyści z członkostwa w Unii Europejskiej są formą takiej dziejowej sprawiedliwości.

W żadnej z grup nie było natomiast wątpliwości, że Polska, Polki i Polacy zostali po wojnie potraktowani niesprawiedliwie i coś się nam z tego tytułu należy.

Jednoznacznie wskazano, że Niemcy „wygrały” II Wojnę Światową, a Polska należała do przegranych.

podsumowanie - Niemcy

Wyraźnie widać podziw i zazdrość wobec sukcesu Niemiec, a jednocześnie chęć udowodnienia, że Polskę stać na to samo.

Badani nie mieli także wątpliwości w sprawie emocjonalnych rozliczeń z II Wojną Światową. Podczas eksploracji tego tematu ujawniono interesujące emocje:

Pogarda:

„Francuzi to oślizgła nacja, jak im zawieje tak robią”. KO
„Francuzi psim swędem znaleźli się w obozie zwycięzców”. Lewica

Zazdrość:

„Niemcy spadli na 4 łapy. Niemcy wygrali, tylko Hitler przegrał”. Lewica
„Niemcy były doinwestowane przez Amerykanów i oni więcej mieli z tej wojny niż my”. PL2050
„Niemcy wygrały, Polska przegrała (II WŚ). Gdzie my, a gdzie oni?!” KO

Duma:

„Najlepiej ze wszystkich krajów sobie poradziliśmy z odbudową. Zostały gruzy, a my się z tego podnieśliśmy”. PL2050

Badani ze wszystkich grup jednoznacznie wskazali Polskę jako miejsce, gdzie chcą żyć, nawet gdyby oferowano im możliwość przeniesienia się do Niemiec.

Duża Ojczyzna vs mała ojczyzna

Józef Chełmoński, Babie lato, 1875

Dla badanych (osoby o zadeklarowanych poglądach na politykę i zainteresowanych nią przynajmniej w stopniu średnim) bliższa jest duża Ojczyzna - wspólnota narodowa, Polska.

Dominuje scentralizowany sposób patrzenia na państwo i jego instytucje.

Małe wspólnoty lokalne (gminy, powiaty) mają charakter bardziej użytkowy, angażują mniej emocji.

Badani ze wszystkich grup są patriotami i mówią o Polsce, że są tutaj u siebie. Polska to ich miejsce i ich kraj. Gotowi są walczyć (walka polityczna, obywatelska) o jego kształt, bo to jest jak spór o sposób urządzenia domu.

Polska to mój kraj, tylko tu jestem u siebie

Zgadzam się

84,3%

Nie zgadzam się

13,6%

Trudno powiedzieć

2,1%

Wybory

Józef Chełmoński, Przed karczmą, 1877

Wybory okiem pisowców

PiS-owi będzie ciężko wygrać te wybory – zbyt mocno ciąży im inflacja. To ten temat będzie dla tych wyborców kluczowy.

Dla tych wyborców PiS ma najlepszą ofertę partyjną
„Nie jest w Polsce źle. Praca jest. Może zarobki nie wysokie, ale da się wyżyć”.

Pojawiają się jednak opinie, że to „mniejsze zło” - ta oferta nie jest idealna, ale inne są znacznie gorsze.

**PiS-owi będzie ciężko wygrać te wybory –
zbyt mocno ciąży im inflacja. To ten temat będzie dla tych
wyborców kluczowy**

Zgadzam się

56,3%

Nie zgadzam się

38,8%

Trudno powiedzieć

4,9%

Wybory okiem platformersów

Chcieliby porażki PiS-u, żeby rządy tej formacji przestały ich - wyborców KO upokarzać.

Przyjście KO do władzy to będzie powolne odchodzenie od rozdawnictwa i to odbije się na poziomie życia. Z drugiej strony niepokoją ich także ostatnie obietnice Tuska sugerujące podtrzymanie tych działań, które identyfikują jako rozdawnictwo (kredyt 0 proc.)

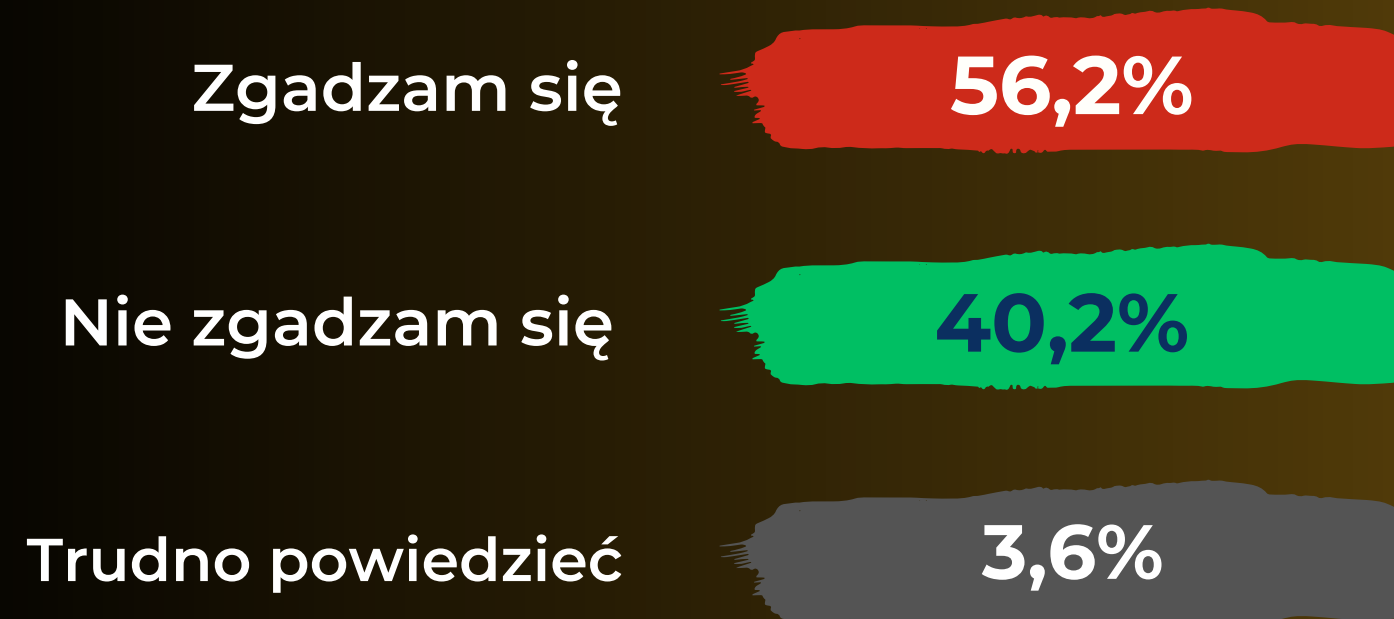
Obawiają się, że PiS wygra te wybory, bo pomimo tylu afer ta partia wydaje się niezniszczalna.

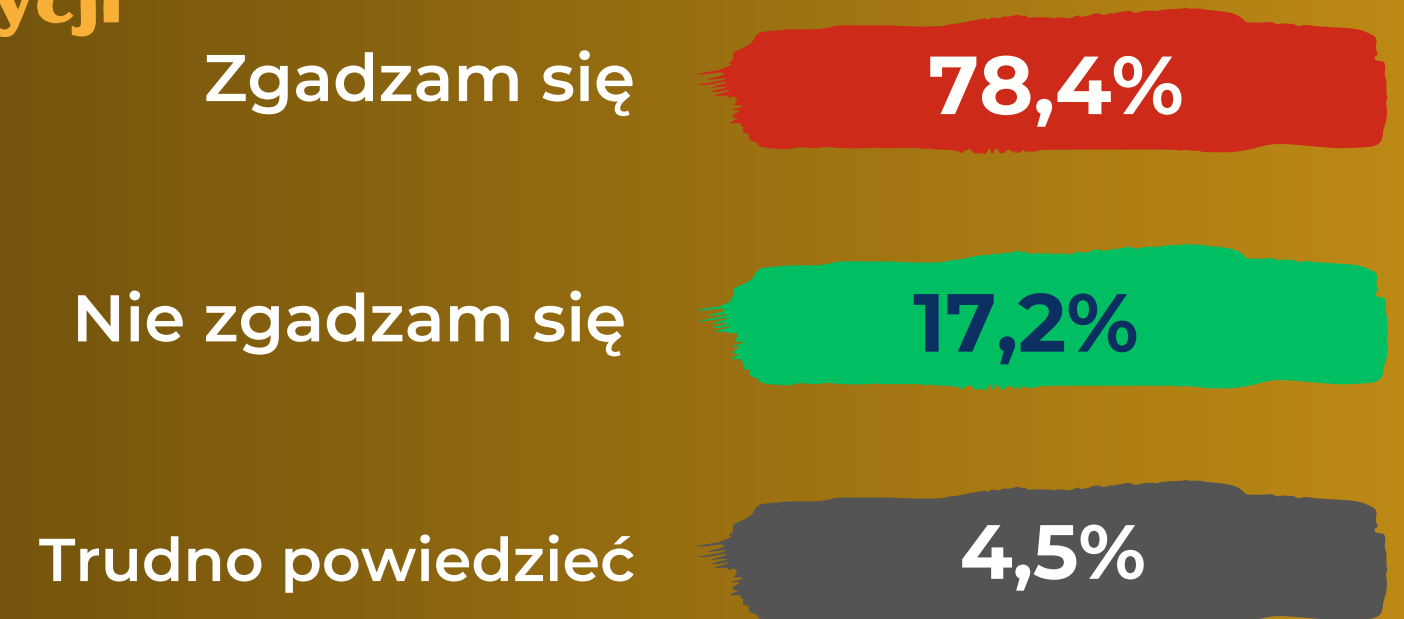
Według tej grupy to ostatnie wybory ostatniej szansy, po nich będzie Budapeszt w Warszawie.

Rządy PiS-u mnie upokarzają

Ogółem

Wyborcy opozycji

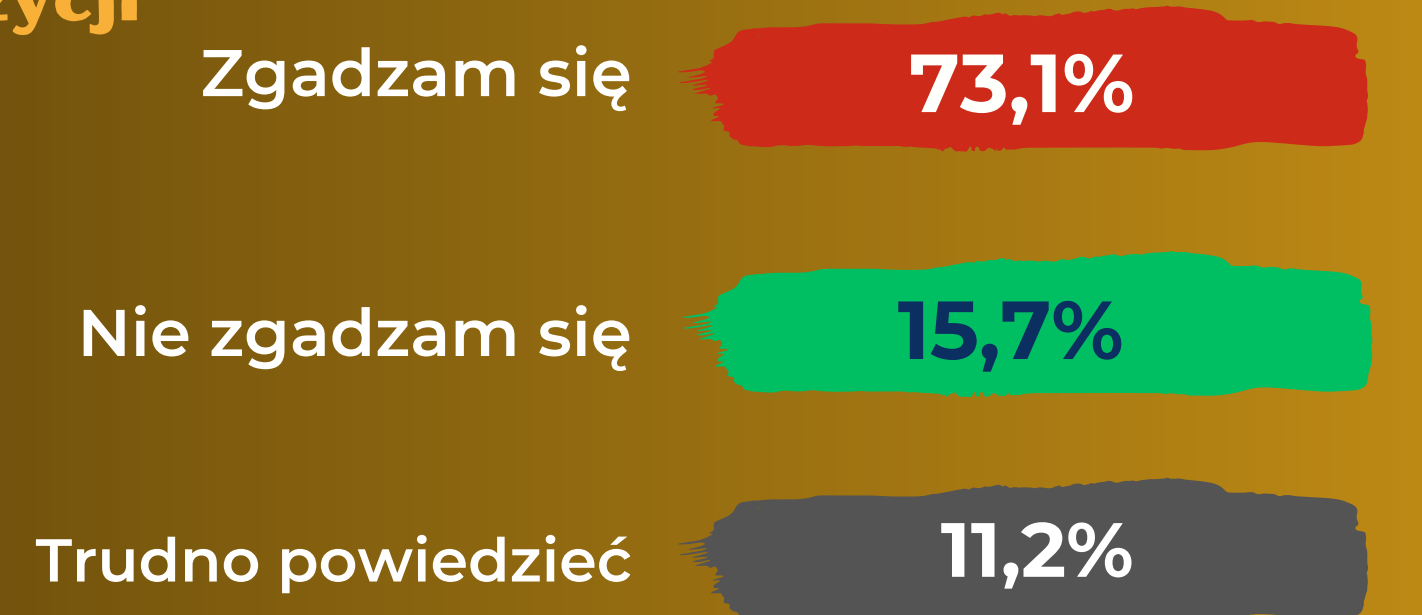

Najbliższe wybory to ostatnia szansa dla opozycji, po nich będzie Budapeszt w Warszawie

Ogółem

Wyborcy opozycji

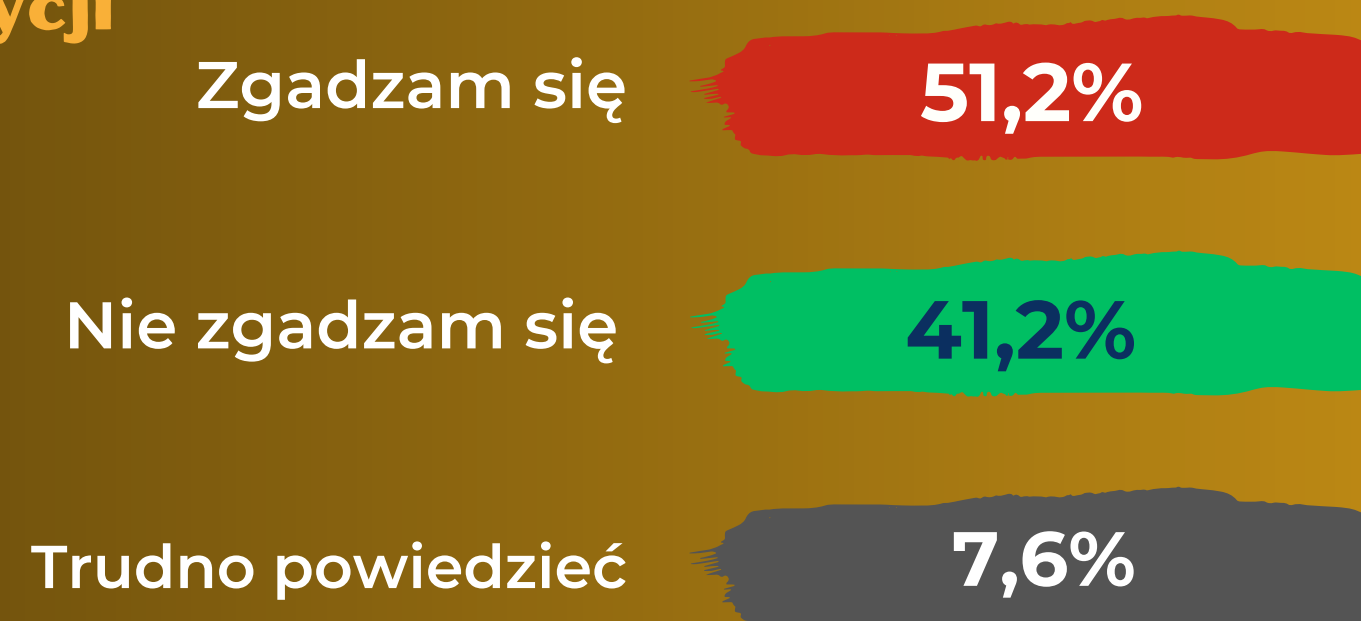

Przyjście Koalicji Obywatelskiej do władzy to będzie powolne odchodzenie od rozdawnictwa i to odbije się na poziomie życia Polaków

Ogółem

Wyborcy opozycji

Ostatnie obietnice Donalda Tuska - kredyt zero proc. i babciowe - sugerują podtrzymanie rozdawnictwa

Ogółem

Wyborcy opozycji

Wybory okiem zwolenników Hołowni i PSL

Postrzegają obydwie ugrupowania, jako polityczną przeciwwagę i polityczny stabilizator. Ograniczają ryzyko powyborczej wolty PO w stronę liberalizmu.

Obawiają się, że realnie wybory zakończą się wygraną PiS. Pocieszają się tym, że nie będą mogli rządzić sami.

**Chcieliby wyrzucenia
ze sceny politycznej
PO i PiS.**

**Chcę, żeby PiS i Platforma przestały
dominować polską politykę**

Zgadzam się

66,5%

Nie zgadzam się

26,4%

Trudno powiedzieć

7,0%

Wybory okiem lewicowców

Głos na lewicę to dla nich „polisa ubezpieczeniowa”, że opozycja po wyborach nie zrezygnuje z postulatów progresywnych (związanych np. z LGBT i aborcją)

Podejrzewają Hołownię, PSL i Konfederację o skrywaną intencję paktowania z PiSem.

Wybory skończą się tym, że PiS ma najlepszy wynik i albo tworzy gabinet mniejszościowy albo przekupi polityków z innych partii.

Twardo zagłosują na lewicę, ale nie mają złudzeń – wygra PiS.

**PiS wygra te wybory, bo pomimo tylu
afer ta partia wydaje się niezniszczalna**

Zgadzam się

55,4%

Nie zgadzam się

35,4%

Trudno powiedzieć

9,2%

Wybory – podsumowanie

Wyborcy PiS znaleźli opowieść tłumaczącą, dlaczego zagłosują na PiS mimo wątpliwości.

Wyborcy opozycji tracą wiarę w wygraną i podejrzliwie patrzą na inne niż swoje ugrupowania opozycyjne.

DZIĘKUJĘ!

**Najbliższy
ŚWIATOWID
już za 3 miesiące!**